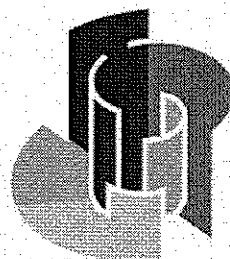

Aedes-protocol Asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud woningcorporaties

aedes
vereniging van woningcorporaties

dd. 24 september 2007

Asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud woningcorporaties

Aanleiding

Vanuit zowel Asbestverwijderingsbesluit-2005, als het gewijzigde Arbo-besluit 2006, is bij voorgenomen sloop-, verbouwing-, renovatie- en onderhoudswerkzaamheden een asbestinventarisatie verplicht gesteld.

Bovendien dient op grond van het gewijzigde Arbo-besluit door het asbestinventarisatiebedrijf in het asbestinventarisatierapport vastgelegd te zijn, in welke risicoklasse de werkzaamheden (verwijderen, saneren) uitgevoerd moet worden.

Met de inventarisatie- en de vergunningplicht zijn de eisen voor de eigenaar duidelijk, wordt aan de informatieverplichting naar de aannemer voldaan, en is het overheidstoezicht goed te organiseren.

Het Asbestverwijderingsbesluit 2005 heeft voor bouwwerken geen directe werking maar is geïmplementeerd in de gemeentelijke bouwverordening. Richtlijn hiervoor is de Modelbouwverordening van de VNG. In deze verordening is geregeld dat bij asbestverwijdering altijd een sloopvergunning verplicht is.

Op grond van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 is -onder meer vanwege de verplichte gecertificeerde asbestinventarisatie vooraf- een doorlopende 'blanco' sloopvergunning juridisch niet meer mogelijk.

Omdat het niet in het belang van doorlopende verhuur is als er onnodige leegstand ontstaat door administratieve procedures rond vergunningverlening, heeft Aedes vereniging van woningcorporaties tezamen met de woningcorporaties Ymere (namens federatie van woningbouwcorporaties in Amsterdam) en Alliantie hierover overleg gevoerd met het Landelijk Overleg Milieuhandhaving (LOM) en de gemeente Amsterdam. Het LOM staat voor de samenwerking en kwaliteit bij uitvoering van toezicht en wil zich om die reden inzetten voor uniformiteit bij het verlenen van en het toezicht op sloopvergunningen. De Dienst Milieu en Bouwtoezicht wil vanuit haar verantwoordelijkheid bij ketentoezicht ook een bijdrage leveren. De betrokken partijen hebben tezamen een protocol opgesteld waarbij de eenduidigheid met betrekking tot het aanvragen van paraplusloopvergunningen en de randvoorwaarden zijn gewaarborgd.

Het Aedes-protocol is voorgelegd aan de Arbeidsinspectie én aan de VROM-inspectie, die gemeenten beoordeelt op de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening. Deze kunnen instemmen met dit Aedes-protocol. Het Rijk stemt er dus mee in dat gemeenten die in hun bouwverordening de asbestartikelen uit de 11e serie wijzigingen van de VNG-Modelbouwverordening volgen een paraplusloopvergunning afgeven aan woningcorporaties voor het proces van het (uitsluitend en gericht) verwijderen van asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud. De paraplusloopvergunning geldt voor het gehele woningbezit. Uiteraard voor zover deze woningen liggen in het gebied waarvoor de betreffende gemeente of deelgemeente het bevoegd gezag is.

Het Aedes-protocol is als praktijkvoorbeeld opgenomen in de Uitvoeringsmethode (UM) asbest, het instrument voor gemeenten, zodat dit als onderlegger kan dienen voor de paraplusloopvergunning en het uitvoeringsproces bij het acuut verwijderen van asbesthoudend materiaal bij mutatie- en klachtenonderhoud.

De problematiek van asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud

Corporaties hebben reeds lang hun verantwoordelijkheid genomen voor het op goede wijze verwijderen van asbest uit hun woningen. Hierdoor is de omvang van het probleem al veel geringer geworden dan in 1993, toen het verbod op het bewerken, verwerken en op voorraad houden van asbesthoudende materialen van kracht werd.

Veel corporaties hebben al een asbestinventarisatie uitgevoerd over hun gehele woningvoorraad gebouwd voor 1995 en weten daardoor welke risico's zij in welke delen van hun bezit kunnen verwachten. Deze inventarisaties zijn ook vaak de basis voor afspraken met de brandweer over mogelijke asbestcalamiteiten.

Daar waar corporaties plannen maken voor planmatig onderhoud of sloop van hun woningen, kunnen de huidige procedures voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen goed ingepast worden in de planvorming. Alleen bij het mutatie- en klachtenonderhoud vergt het doorlopen van de vergunningprocedures onevenredig veel tijd, waardoor de leegstand te veel wordt verlengd. Bovendien is het duidelijk dat bij klachtenonderhoud sprake is van een acute situatie. Men kan bij het oplossen van klachten op asbesthoudende materialen stuiten, bijvoorbeeld asbesthoudende riolering of dakbeschot.

Maar ook bij mutatieonderhoud is niet veel tijd beschikbaar ter voorbereiding op de werkzaamheden. Corporaties voeren als beleid, dat zij vrijgekomen woningen op de markt willen brengen zonder dat de bewoner het risico loopt dat hij asbest aantreft. Ook als de bewoner (of de voorgaande bewoner) asbesthoudende vloerbedekking heeft aangebracht, nemen veel corporaties het op zich om dit op een verantwoorde wijze (door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf) te laten verwijderen.

Om de zittende bewoner niet onnodig te belasten, wordt de inspectie van de woning op asbesthoudende materialen en zeker het onderzoek of asbest aanwezig is, pas uitgevoerd, als de bewoner de woning heeft opgeleverd. Van uitermate belang blijft dan wel, dat de bewoners er van tevoren duidelijk over worden geïnformeerd dat gelijmd vinylzeil en vinyltegels niet mogen worden meegenomen in hun volledige ontruiming van de woning. Duidelijk is dat een voortvarende aanpak van het mutatieonderhoud niet rijmt met tijdrovende vergunningprocedures. Om deze redenen achten de ondertekenende organisaties het alleszins redelijk om aan corporaties die verklaren onder het Aedes-protocol als bijgaand te werken, een paraplusloopvergunning af te geven voor het verwijderen van asbesthoudend materiaal. Daarnaast wordt vanzelfsprekend elk werk vooraf gemeld aan de gemeente, Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling, zodat toezicht mogelijk is. Daarmee heeft afstemming plaatsgevonden zodat een waterdicht ketentoezicht vanaf het vermoeden van de aanwezigheid van asbest tot aan de stort van het asbesthoudende afval gewaarborgd is.

De paraplusloopvergunning en het onderliggende Aedes-protocol voldoen inhoudelijk aan deze wetten en regels. Het betreft alleen een procedurele afwijking van de wet om snelheid te winnen in spoedeisende situaties.

Vigerende wetgeving

Bij het verwijderen, de afvoer, (tijdelijke) opslag en bij het storten van asbest uit woningen dient de volgende regelgeving in acht genomen te worden:

- Arbeidsomstandighedenbesluit;
- Asbestverwijderingsbesluit 2005;
- Productenbesluit asbest;
- Regeling Bouwbesluit 2003;
- VNG Model- bouwverordening (11e supplement, augustus 2006).

- Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen;
- Besluit inzamelen afvalstoffen & Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen;
- De Wet milieubeheer voor zover opslag plaatsvindt binnen de inrichting van de asbestverwijderaar.

De paraplusloopvergunning

In de paraplusloopvergunning geeft de gemeente de corporatie vergunning tot het verwijderen van asbesthoudende materialen uit haar woningbezit bij mutatie- en klachtenonderhoud. De gemeente kan zich hierbij baseren op de bouwverordening, met name art 8.1.2 van de VNG-Modelbouwverordening (11^e serie wijzigingen). Voorwaarde hierbij is dat de corporatie zich houdt aan de werkwijze die in het *Aedes-protocol Verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud* staat beschreven. Daarnaast geldt de voorwaarde dat door of namens de corporatie de adresgegevens van de betreffende woningen tijdig voor aanvang van de verwijdering aan de gemeente worden gemeld. Deze periode moet in overleg met de betreffende gemeente bepaald worden. Maatgevend voor de doorlooptijd van de procedure is het melden aan de gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling.

Een specifiek aandachtspunt zijn de legeskosten. Duidelijk is dat bij het werken met een paraplusloopvergunning de gemeente minder administratieve werkzaamheden hoeft te verrichten dan in het geval dat er per werk vergunning verleend dient te worden. Lokaal dient overeengekomen te worden welke legeskosten vergoed moeten worden en op welke wijze deze geïnd worden.

Aedes-protocol Verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud

In het Aedes-protocol Verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud staat beschreven onder welke voorwaarden en met welke vervolgstappen het werken met en volgens de, op basis van het protocol aan te vragen, paraplusloopvergunning mogelijk is. De te volgen stappen maken dat een waterdichte ketentoezicht van constatering tot stort gewaarborgd is. In het Aedes-protocol zijn daartoe de volgende onderdelen vastgelegd:

1. Het asbestbeleid van de corporatie;
2. Vermoeden van aanwezigheid asbest;
3. Verwerking van het asbestinventarisatierapport (SC 540 of BRL 5052);
4. De melding;
5. Het toezicht bij asbestverwijdering;
6. Verwerking van het asbesthoudend afval;
7. De oplevering.

Als bijlage bij het Aedes-protocol zijn bijgevoegd;

A. Aanvraagformulier paraplusloopvergunning.

Met behulp van dit formulier kan de paraplusloopvergunning bij de gemeente aangevraagd worden;

B. Meldingsformulier

Met dit formulier moet de melding aan de gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling van het asbestverwijderingsbedrijf worden verricht;

C. Toelichting.

In de toelichting bij de oplegnotitie en het Aedes-protocol staat per onderdeel beschreven op basis van welke achtergronden de stukken zijn opgesteld.

Aedes-protocol verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud

1. Het asbestbeleid van de woningcorporatie

- 1) De corporatie verklaart er naar te streven dat alle woningen die zij verhuurt asbestvrij zijn.
- 2) De corporatie heeft geïnventariseerd waar zich asbesthoudende materialen in de woningen bevinden, en waar bekend, heeft de corporatie de risico's in kaart gebracht.
- 3) Alle risicovolle situaties zijn reeds aangepakt. Daar waar alsnog risicovolle situaties onderkend worden, zal de corporatie deze terstond saneren.
- 4) De corporatie heeft de huurders geïnformeerd over de eventuele aanwezigheid van asbesthoudende materialen en hen tevens duidelijk gemaakt onder welke condities deze materialen geen bedreiging voor de gezondheid van de huurders vormen.
- 5) De corporatie rekent het, vanuit het oogpunt van veiligheid voor bewoners en eigen medewerkers, tot haar verantwoordelijkheid om ook door huurders aangebrachte asbesthoudende materialen, zoals bijv. bloembakken en vloerzeilen, te verwijderen. De corporatie laat deze materialen uitsluitend door een gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf (SC-530) verwijderen en afvoeren.
- 6) De corporatie ziet er op toe dat er geen belangenverstrengeling ontstaat tussen het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf en het gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijf (SC-540)/laboratorium (RVA geaccrediteerde inspectie-instelling). Om dit risico te beperken verstrekt de corporatie separaat opdrachten aan een gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf en aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf/laboratorium.
- 7) Onderdelen van dit Aedes-protocol worden door de corporatie opgenomen in de overeenkomsten met de bij asbestverwijdering betrokken partijen.

2. Vermoeden van aanwezigheid asbest

Bij een vermoeden van aanwezigheid van een asbesthoudend materiaal tijdens een mutatie- of klachtenonderhoud handelt de corporatie als volgt:

- 1) Indien uit de asbestinventarisatie (volgens artikel 3 van het Asbestverwijderingsbesluit-2005 en artikel 4.54a van het gewijzigde Arbo-besluit 2006) van de woning of een vergelijkbare woning uit hetzelfde woningcomplex opgesteld door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf blijkt, dat de betreffende werkzaamheden onder risicoklasse 1 vallen, wordt het materiaal (zoals bloembakken, deuren of schaamschotten), uitsluitend verwijderd door een SC 530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf.
- 2) Indien een bestaande asbestinventarisatie, uitgevoerd door een SC 540 gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf zich niet uitspreekt over de risicoklasse, zal altijd alsnog de risicoklasse worden vastgesteld door een SC 540 gecertificeerd asbestinventarisatiebureau, minimaal voor de ruimte waarin het te verwijderen asbesthoudend materiaal zich bevindt. Vervolgens zal het materiaal overeenkomstig deze risico klasse verwijderd worden.
- 3) Indien er geen asbestinventarisatie van een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf beschikbaar is, en na visuele inspectie (locatiebezoek) blijkt, dat er binnen het kader van de voorgenomen werkzaamheden sprake is van asbestverdachte materialen, producten en/of locaties, laat de corporatie een monsternamen uitvoeren door een hiertoe opgeleid deskundig persoon.

- 4) Indien het op basis van kennis en waarneming of uit de monsteranalyse zeker is dat het om asbesthoudend materiaal gaat, laat de corporatie terstond een SC 540 asbestinventarisatie uitvoeren door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf.
- 5) Zodra de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal bekend is, wordt de bewoner van die woning over de vervolprocedure schriftelijk geïnformeerd.

3. Verwerking van het asbestinventarisatierapport

De corporatie verklaart dat aanwezige complexdossiers, omtrent asbestinventarisaties, actueel zijn.

- 1) Het SC 540-asbestinventarisatierapport wordt aan de woningcartotheek/complexdossier van de corporatie toegevoegd.
- 2) Het SC 540-asbestinventarisatierapport is tevens onderdeel van het V&G-plan ontwerpfase conform Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.27 voor de aan te vangen werkzaamheden en wordt verstrekt aan het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf.

4. De melding

Voordat met de werkzaamheden tot asbestverwijdering wordt begonnen, wordt door of namens de corporatie een melding hiervan gedaan aan gemeente (Bouwverordening), Arbeidsinspectie (Arbo-besluit, artikel 4.47c) en Certificerende Instelling (CI) van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf.

- 1) De melding aan de gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf vindt plaats door gebruikmaking van bij dit Aedes-protocol gevoegde meldingsformulier. Indien het klachten- of mutatieonderhoudswerkzaamheden betreft, wordt met het asbest verwijderen niet eerder gestart dan 5 werkdagen nadat de melding is verricht, tenzij deze termijn in lokaal overleg met de betrokken partijen is ingekort.
- 2) Indien het een calamiteit betreft, mag het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf terstond nadat de melding door genoemde instanties ontvangen is, met het werk aanvangen. Bij een asbestbrand heeft de gemeente de leiding om te bepalen wat er moet gebeuren, zie hiervoor Plan van Aanpak asbestbranden.

5. De asbestverwijdering

De corporatie oefent het toezicht uit op de uitvoering van het werk en op de naleving van de overeenkomst.

De corporatie vergewist zich ervan dat er (op locatie) een volledig V&G-plan uitvoeringsfase en een volledig werkplan asbestverwijdering aanwezig is.

Indien blijkt dat het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf of andere bedrijven op onverantwoorde wijze afwijken van de afspraken uit het werkplan, wordt er een klacht bij CI, bevoegd gezag en betrokken partijen ingediend.

Indien het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf of een andere bij de sanering betrokken partij bij de werkzaamheden afwijkingen constateert tussen de werkelijk aanwezige materialen en hetgeen hierover in de asbestinventarisatie staat omschreven, staakt deze onmiddellijk de werkzaamheden.

Terstond vindt dan overleg plaats tussen DTA-er van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf, de opdrachtgever en het gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf/laboratorium om de werkwijze en de mate van bescherming aan te passen aan de werkelijke situatie. De uitkomsten worden vastgelegd in het werklogboek (verplicht onderdeel van het werkplan, dat op locatie aanwezig dient te zijn).

Indien blijkt dat de afwijking ook voorkomt bij andere woningen uit het woningcomplex, dient er door de corporatie opdracht verstrekt te worden aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf om een nieuwe complexinventarisatie op te stellen of de bestaande complexinventarisatie aan te passen.

6. Verwerking van het asbesthoudend afval

De corporatie vergewist zich ervan dat het asbesthoudend afval conform de geldende regelgeving wordt afgevoerd. De corporatie neemt in de overeenkomst met het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf op dat dit bedrijf het afval volgens de voorschriften verwijdert en afvoert, en dat de partij die het asbesthoudende afval ontvangt een vergunning heeft voor het opslaan/verwerken van asbesthoudend afval.

7. De oplevering

Bij risicoklasse 2 en 3 beschikt de corporatie verder over een rapportage eindmeting (Asbestverwijderingsbesluit 2005, artikel 9 en het gewijzigde Arbo-besluit 2006, artikel 4.51a). De corporatie neemt deze stukken op in de woningcartotheek/complexdossier. De corporatie verstrekt binnen 2 weken kopieën van de vrijgavemeting (eindbeoordeling) aan de gemeente (volgens Asbestverwijderingsbesluit 2005, artikel 10). Indien vereist op grond van de bouwverordening of aanvullende voorschriften van de gemeente worden ook kopieën van stortbewijs/ geleidebiljet en betreffende delen van het logboek van de opslag (bij afvoer naar de tijdelijke opslag van de gecertificeerde asbestverwijderaar) aan de gemeente verstrekt.

Bijlage A

AANVRAAGFORMULIER VOOR PARAPLUSLOOPVERGUNNING ASBESTVERWIJDERING BIJ MUTATIES OF KLACHTEN (zoals bedoeld in artikel 8.1.1. van de Bouwverordening)

1. Woningcorporatie:

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

Contactpersoon:

2. Genoemde woningcorporatie verzoekt een Paraplusloopvergunning te verstrekken met de looptijd van één jaar voor al het mutatie- en klachtenonderhoud voor het woningbezit gelegen op de in de bijlage genoemde percelen/ geografische eenheden (naastgelegen terreinen) in de gemeente

3. Genoemde woningcorporatie verklaart dat alle werkzaamheden voor het verwijderen van asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud worden uitgevoerd overeenkomstig bijgaand Aedes-protocol verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud

4. Met inachtneming van punt 4 van het Aedes-protocol, wordt met het asbest verwijderen niet eerder gestart dan werkdagen nadat de melding is verricht

5. Twee maanden voor de afloop van de looptijd van de vergunning belegt de corporatie een evaluatiegesprek ten behoeve van een aanvraag voor een nieuwe paraplusloopvergunning met een eventueel af te spreken langere looptijd..

Naam gemandateerde namens woningcorporatie:

Functie:

Datum en plaats:

Ondertekening:

Bijlage B

Meldformulier VOOR PARAPLUSLOOPVERGUNNING ASBESTVERWIJDERING BIJ MUTATIES OF KLACHTEN (zoals bedoeld in artikel 8.3.3. van de Bouwverordening)

Behorend bij paraplusloopvergunning(kenmerk vergunning) datum

1.	Aan de regiodirecteur van de Arbeidsinspectie Regio: E-mail: Adres: Woonplaats: Postbus: Woonplaats: Tel.: Fax.:	Aan B&W van de gemeente E-mail: Adres: Woonplaats: Postbus: Woonplaats: Tel.: Fax.:	Aan certificatie instelling van het asbestverwijderingsbedrijf E-mail : Adres: Woonplaats: Postbus: Woonplaats: Tel.: Fax.:
2.	Melding van voorgenomen werkzaamheden met asbest, conform bouwverordening en artikel 4.47c, Arbo-besluit.		
3.	Opdrachtgever Naam: Adres: Woonplaats: Telefoon: Contactpersoon:		
4.	Gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf (SC-530) Bedrijfsnaam: Adres: Woonplaats: Telefoon: Naam deskundig toezichthouder asbestsloop, DTA-er (SC-510):		
5.	Gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf en eventuele toezicht tijdens de sanering uitvoert (Inventarisatiebedrijf: SC-540) Bedrijfsnaam: Adres: Woonplaats: Telefoon:		
6.	Indien klasse 2 en 3 aan de orde is: Gecertificeerde laboratorium dat eindcontrolemeting en eventuele toezicht tijdens de sanering uitvoert (Laboratorium: RVA geaccrediteerd voor Testen en Inspectie) Bedrijfsnaam: Adres: Woonplaats: Telefoon:		

7.	Plaats der werkzaamheden Adres: Plaats: Kadastrale gegevens:		
8.	Werkzaamheden in:	☐ woning	☐ slooppand
	Tijdens werkzaamheden:	☐ bewoond	☐ onbewoond
9.	Aard der werkzaamheden:	☐ gevel-/golfplaten ☐ buismateriaal ☐ plaatmateriaal wel/niet hechtgebonden ☐ vloerbedekking ☐ anders, namelijk.....	
10.	Werkzaamheden in/met:	☐ containment ☐ couveusezakken ☐ open lucht	
11.	Asbestinventarisatie/monsteranalyse verricht door: Datum: Aangetroffen risicoklasse : ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 Omvang sloopwerkzaamheden (vastgesteld o.b.v. bestek, tekeningen en complexdossier):		
12.	Aanvang werk d.d.: Einde werk d.d.		
13.	Aantal deskundige asbestverwijderingsbedrijfs, DAV-ers (SC-520):	☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9	
14.	Werkplan Werkplan met aanvulling en logboek op de werkplek aanwezig.		

Naam behandelaar namens opdrachtgever:
gecertificeerd

Naam behandelaar

Asbestverwijderingsbedrijf:

Functie:

Functie

Datum verzending:

Datum verzending:

Bijlage C Toelichting

1. Algemeen

Aanleiding

Vanuit zowel artikel 3 van het Asbestverwijderingsbesluit-2005, dat per 28 juli 2006 gewijzigd is, als artikel 5.54a van het gewijzigde Arbo-besluit 2006, dat per 28 juli 2006 van kracht is geworden, is bij voorgenomen sloop-, verbouwings-, renovatie, onderhoudswerkzaamheden een asbestinventarisatie verplicht gesteld. Het Asbestverwijderingsbesluit heeft voor bouwwerken geen directe werking maar moet binnen een jaar na inwerkingtreding worden geïmplementeerd in de gemeentelijke bouwverordening, hoofdstuk 8. Het Asbestverwijderingsbesluit is dwingend en de gemeente mag hierop niet aanvullen. De VNG heeft dit gedaan in de 11e serie van wijzigingen van de Model-bouwverordening* (MBV) met de bedoeling dat de gemeenten dit overnemen in de gemeentelijke bouwverordening. Dat jaar is verstreken. Aangenomen mag worden dat nu elke gemeente beschikt over een geactualiseerde versie.

De VNG Model-bouwverordening wijkt op één punt af van het Asbestverwijderingsbesluit 2005. Op grond van de VNG Modelbouwverordening art 8.1.2 is bij de aanvraag sloopvergunning voor het uitsluitend verwijderen van asbest nog geen asbestinventarisatie nodig. Deze is wel verplicht zodra de werkzaamheden worden uitgevoerd door het asbestverwijderingsbedrijf. Dit biedt de mogelijkheid voor een calamiteitenregeling de asbestinventarisatie uit te stellen tot de feitelijke uitvoering. (Het asbestinventarisatierapport is wel altijd verplicht voor het asbestverwijderingsbedrijf). In art 8.1.2 staat dat aan de eis van de asbestinventarisatieplicht geacht wordt te zijn voldaan indien de aanvraag sloopvergunning uitsluitend betrekking heeft op het verwijderen van asbest op in de aanvraag aangeduide plaatsen.

Let op: de Modelbouwverordening is op dit ene punt minder stringent dan het Asbestverwijderingsbesluit 2005. Indien een gemeente dit artikel uit de Modelbouwverordening niet heeft overgenomen in zijn vastgestelde gemeentelijke bouwverordening ontbreekt de juridische grondslag voor een calamiteitenregeling zoals in dit Aedes-protocol is voorzien. Indien de genoemde passages uit de Modelbouwverordening namelijk niet zijn overgenomen, heeft het Asbestverwijderingsbesluit 2005 rechtstreekse werking. Dan is vooraf altijd een gecertificeerde asbestinventarisatie nodig.

De bouwverordening werkt rechtstreeks. Vergunningaanvragen worden daaraan getoetst. Een overtreding is een overtreding van de bouwverordening.

Omdat de bouwverordening voor elke asbestverwijdering een sloopvergunning eist, werden corporaties ermee geconfronteerd dat de doorlopende sloopvergunning die zij met hun gemeente hadden afgesproken, niet meer rechtsgeldig geacht werd.

De procedure van sloopvergunningen is ingevoerd om de overheid in staat te stellen duidelijke eisen vooraf te formuleren en het toezicht tijdens de asbestverwijdering adequaat te organiseren. Corporaties zijn betrouwbare partners bij asbestverwijdering. Zij vinden het tijdverlies dat optreedt bij aanvragen van een sloopvergunning in het geval van mutatie- en klachtenonderhoud zeer onwenselijk en onterecht. Daarom heeft Aedes vereniging van woningcorporaties, tezamen met de corporaties Ymere en Alliantie in overleg met het Landelijk Overleg Milieuhandhaving en de Dienst Milieu en Bouwtoezicht van de gemeente Amsterdam een protocol uitgewerkt, op basis waarvan VROM de gemeente kan toestaan op grond van de bouwverordening een paraplusloopvergunning voor asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud af te geven.

Er is instemming voor het Aedes-protocol verkregen van de Arbeidsinspectie en van de VROM-inspectie, die gemeenten beoordeelt op de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening. Voor de onder de paraplusloopvergunning vallende werkzaamheden kan de corporatie volstaan met een melding.

Asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud

Onder klachtenonderhoud wordt verstaan, het niet-geplande onderhoud naar aanleiding van klachten van bewoners of derden waarbij de gemelde storing een inbreuk op het woongenot betekent respectievelijk hinder of gevaar oplevert. Voorbeelden hiervan zijn een verstopte asbesthoudende riolering, een lekkage bij asbesthoudende golfplaten.

Mutatieonderhoud betreft alle onderhoudswerken die worden uitgevoerd naar aanleiding van een mutatie en die tot doel hebben de woning op te leveren voor de volgende bewoner.

Het zal duidelijk zijn dat bij klachtenonderhoud direct overgegaan moet kunnen worden tot het veilig verwijderen van de betreffende asbesthoudende materialen. Maar ook bij mutatieonderhoud kan meestal niet ruim van tevoren overzien worden of men op asbesthoudend materiaal zal stuiten. Het onderzoek (eventueel met monsternamen, inventarisatie en risicobeoordeling) kan slechts geschieden vanaf het moment dat de zittende bewoner de woning opgeleverd heeft.

Corporaties hebben als beleid dat zij vrijkomende woningen op de markt willen brengen zonder dat de bewoner het risico loopt met asbest te worden geconfronteerd. Zij hebben veelal over hun woningbezit van voor 1995 asbestinventarisaties uitgevoerd en de meest risicovolle situaties gesaneerd. Daardoor is de omvang van het probleem al veel geringer geworden dan in 1993, toen het verbod op het bewerken, verwerken en op voorraad houden van asbesthoudende materialen van kracht werd. Gemiddeld wordt thans nog bij 5% van de door mutatie vrijkomende woningen asbesthoudend materiaal verwijderd.

Vigerende wetgeving

Arbeidsomstandighedenbesluit

Op 28 juli 2006 is een nieuwe wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in werking getreden (staatsblad 2006, nr. 348). Hierdoor zijn de regels die gelden bij de verwijdering van asbest, hoofdstuk 4, afdeling 5, aanvullende voorschriften asbest, meer in overeenstemming gebracht met de risico's die kunnen optreden. De maatregelen die bij de verschillende risicoklassen horen zijn meer in proportie tot de risico's gebracht, waardoor een voor iedere arbeidssituatie passende bescherming wordt geboden. Hoe hoger het risico dat gevaarlijke asbestvezels vrijkomen, hoe uitgebreider de maatregelen die genomen moeten worden om werknemers te beschermen. Tijdens de asbestinventarisatie zal door het SC 540 gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijf de risicoklasse voor het werk worden bepaald, waarbij de volgende risicoklassen worden onderscheiden:

Risicoklasse 1: Onder risicoklasse 1 vallen uitsluitend die asbesthoudende materialen die zonder bewerking aan het asbesthoudend materiaal kunnen worden verwijderd, verpakt en afgevoerd. Hierbij valt te denken aan: bloembakken, deuren en schaamschotten die kunnen worden verwijderd door het demonteren van het materiaal waarmee ze aan de muur zijn bevestigd. In dit soort gevallen hoeft de asbestverwijdering niet meer te worden uitgevoerd in een hermetisch afgesloten ruimte met onderdruk.

Risicoklasse 2: Hieronder vallen materialen waarbij demontage niet mogelijk vanwege slechte conditie en/of breuk bij verwijderen. Hieronder vallen alle overige asbesthoudende materialen die niet in risicoklasse 1 en 3 vallen, zoals bijvoorbeeld verweerde geschroefde golfplaten. Het nieuwe verwijderingsregiem is vergelijkbaar met het oude regiem dat gold voor de wijziging van het Asbestverwijderings- en Arbeidsomstandighedenbesluit.

Risicoklasse 3: Onder risicoklasse 3 valt verwijdering van niet hechtgebonden asbest, zoals isolatiemateriaal, pakkingen en asbestkarton. In deze klasse zijn de beschermende maatregelen, zoals bijvoorbeeld de eindcontrolemeting, aangescherpt.

Overige Arboregels die bij het verwijderen van asbest van belang zijn staan beschreven in het Arbeidsomstandighedenbesluit, hoofdstuk 8, afdeling 1, persoonlijke beschermingsmiddelen en hoofdstuk 2, afdeling 5, bouwplaatsen. Hierin staan onder andere de opdrachtgeversverplichtingen zoals het opstellen van een V&G-plan beschreven. Toezicht op het Arbeidsomstandighedenbesluit geschiedt door de Arbeidsinspectie.

Werkzaamheden aan asbest worden uitgevoerd door personen die daarvoor de vereiste deskundigheid bezitten. De verwijderaars van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf hebben tenminste het persoonscertificaat deskundig asbestverwijderaar, DAV-er, volgens SC520. De werkzaamheden staan onder toezicht van een deskundig toezichthouder asbestsloop, DTA-er, volgens SC510.

Indien medewerkers van corporatie een monster nemen, hebben zij tenminste de cursus van monsternamen tot sloop gevolgd. (zie verder de toelichting bij 2 vermoeden van aanwezigheid van asbest).

Asbestverwijderingsbesluit 2005

Het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (staatsblad 2005, nr. 704) is op 1 maart 2006 (staatsblad 2006 nr. 87) in werking getreden. Op 28 juli 2006 is het besluit gewijzigd (staatsblad 2006, nr. 348). De aanleiding is het invoegen van de risicoclassificatie in het Arbeidsomstandighedenbesluit met betrekking tot het verwijderen van asbest. In het Asbestverwijderingsbesluit 2005 zijn voorschriften opgenomen voor inventarisatie en verwijdering van asbest, deze werken rechtstreeks voor de opdrachtgever. Voor het slopen van asbest uit bouwwerken zijn ook specifieke voorschriften opgenomen in het besluit die rechtstreeks werken totdat deze door gemeenten zijn verwerkt in de gemeentelijke bouwverordening. Het Asbestverwijderingsbesluit 2005 bevat voorschriften die zich richten tot opdrachtgevers en particulieren en voorschriften die het Arbeidsomstandighedenbesluit wijzigen en deze zijn gericht op bedrijven, bedrijfsmatige activiteiten en zelfstandigwerkende. Zo is bijvoorbeeld de certificatiestructuur gewijzigd en de certificatieverplichting voor asbestinventarisatiebedrijven en asbestverwijderingsbedrijfs overgeheveld naar het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Handhaving van het Asbestverwijderingsbesluit geschiedt door gemeenten en de VROM-inspectie.

Productenbesluit asbest

Het Productenbesluit asbest (staatsblad 2005, nr. 6) is op 8 maart 2005 (staatsblad 2005, nr. 98). Op 28 juli 2006 is het besluit gewijzigd (staatsblad 2006, nr. 348). In het Productenbesluit is het asbestverbod opgenomen dat zowel voor bedrijven als particulieren geldt. Het besluit verbiedt het produceren, het op de markt brengen, invoeren, in voorraad houden, verkopen, toepassen, bewerken en hergebruiken van asbesthoudende producten. Voor bewerken zijn er overigens enkele ontheffingsregelingen, bijvoorbeeld voor schilderen van asbestcement materialen. Handhaving van het Productenbesluit asbest geschiedt door de VROM-inspectie.

Regeling Bouwbesluit 2003

In de regeling Bouwbesluit 2003 (Ministerie van VROM; staatsblad 2002, 241, laatst gewijzigd in staatsblad 2005, 249) zijn voorschriften opgenomen voor de situatie dat in een bouwwerk materialen aanwezig zijn waaruit giftige of hinderlijke stoffen vrijkomen. Handhaving van de regeling bouwbesluit geschiedt door de gemeente en de VROM inspectie.

Gemeentelijke bouwverordening.

In de gemeentelijke bouwverordening, gebaseerd op de 11^e serie wijzigingen van de Model Bouwverordening van de VNG, zijn regels en termijn vastgesteld omtrent het aanvragen van een sloopvergunning bij het verwijderen van asbest. Handhaving van de gemeentelijke bouwverordening geschiedt door de gemeente.

De paraplusloopvergunning

De paraplusloopvergunning voor spoedeisende asbestverwijdering door woningcorporaties is een uitzonderingsconstructie om in spoedeisende situaties een snellere procedure mogelijk te maken die inhoudelijk voldoet aan het Asbestverwijderingsbesluit. Zowel de ministeries Sociale Zaken en Werkgelegenheid als VROM hebben ingestemd met de onderhavige voorstellen, die Aedes en LOM vooraf besproken hebben met de Arbeidsinspectie en de VROM-inspectie.

De inhoud van het Aedes-protocol en het feit dat door of namens de corporatie gelijktijdig wordt gemeld aan de gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling van het asbestverwijderingsbedrijf, leidt tot de overtuiging dat de asbestverwijdering bij mutatie- en klachtenonderhoud op transparante wijze plaatsvindt in een waterdicht ketentoezicht.

Op basis van de paraplusloopvergunning wordt bij mutatie- en klachtenonderhoud melding gedaan bij bevoegde gezag van de exacte locatie binnen de complexen, waar werkzaamheden plaatsvinden.

De nieuwe handreiking 'Landelijke Uitvoeringsmethodiek Asbestverwijderingsbesluit 2005' is 19 juli 2007 aangeboden aan de Tweede Kamer. Deze handreiking geeft een overzichtelijke beschrijving van de gemeentelijke taken. Met stroomschema's en stappenschema's vormt deze uitgave een praktische handreiking voor vergunningverleners, handhavers en voorlichters.

Zie voor meer info:

<http://www.infomil.nl/asp/get.aspx?xdl=/views/infomil/xdl/page<mldt=157840&Sitldt=111&Varldt=82>

Via deze website wordt melding gedaan van digitaal ter beschikking gestelde voorbeelden die de taakuitvoering ondersteunen. Hierbij valt te denken aan aanvraagformulieren, controlelijsten en beschikkingen (vergunningvoorschriften en considerans) op een sloopaanvraag specifiek voor de paraplusloopvergunning.

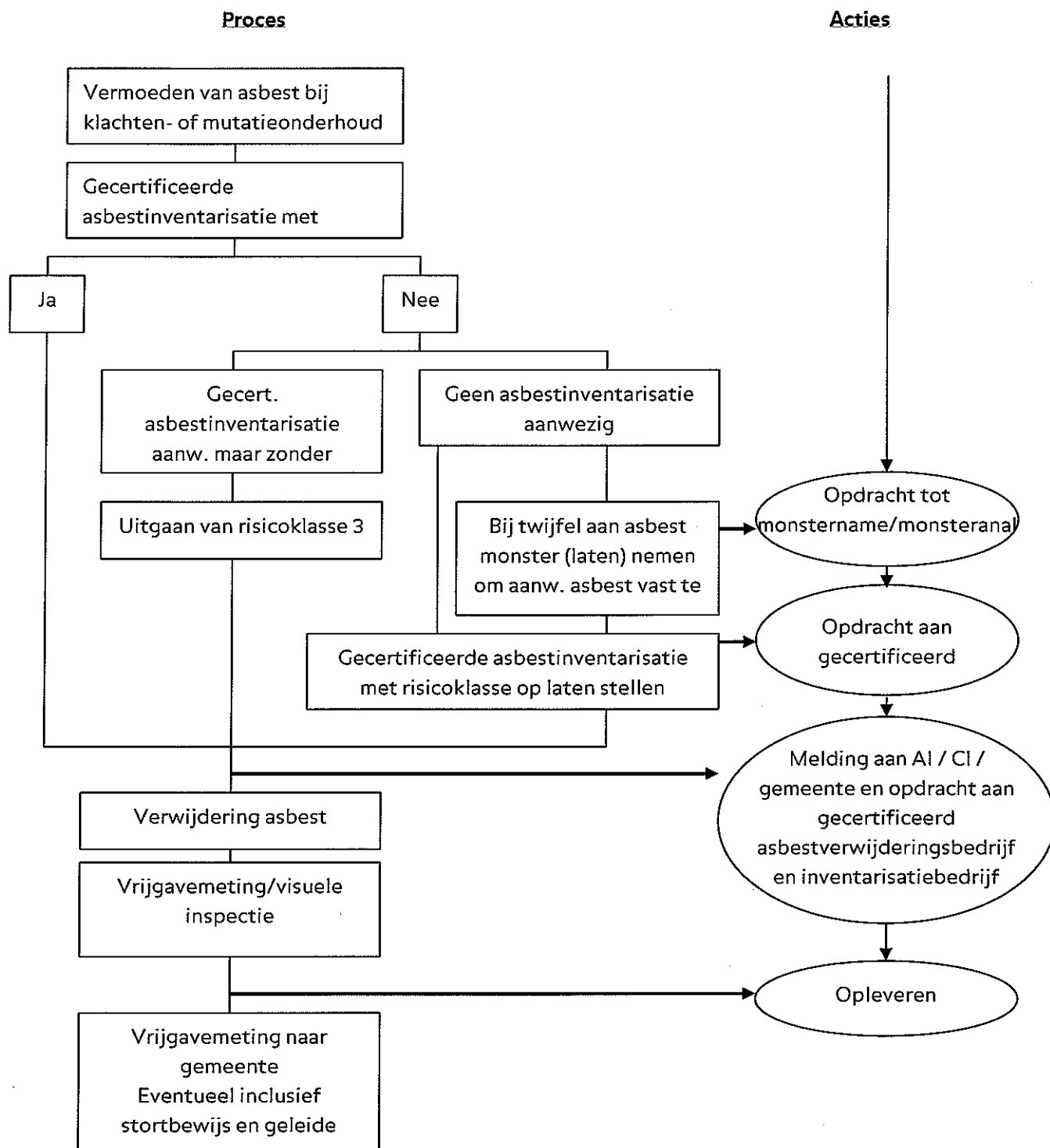
De looptijd van de eerste paraplusloopvergunning is in verband met de benodigde evaluatie 1 jaar. Voordat deze termijn verstreken is, wordt geëvalueerd. Dan zal ook de looptijd van de nieuwe vergunning worden besproken; uit praktische overwegingen kan men lokaal een langere looptijd afspreken.

In de voorschriften zal worden opgenomen dat de vergunning direct kan worden ingetrokken als niet (meer) aan de voorschriften wordt voldaan.

Een apart punt van aandacht in het overleg met de VNG is de legesheffing geweest. Duidelijk is dat bij het werken met een paraplusloopvergunning de gemeente minder administratieve werkzaamheden hoeft te verrichten dan in het geval dat er per werk vergunning verleend dient te worden. Afgesproken is dat lokaal overeengekomen dient te worden welke legeskosten vergoed moeten worden en op welke wijze deze geïnd worden. In het land zijn diverse afspraken te zien, zoals het achteraf, bijvoorbeeld maandelijks, verrekenen van de werkelijk bij de gemeente binnengekomen meldingen of het verrekenen op basis van een gemiddeld aantal wekelijkse meldingen.

Tijdschema

Formeel moeten gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijven en gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijven 5 dagen voor aanvang van inventarisatie de inventarisatie melden aan de Certificerende Instelling (CI). De meeste gecertificeerde bedrijven hebben voor klachten-, mutatieonderhoud en calamiteiten afspraken met de CI dat ze kunnen volstaan om de werkzaamheden een dag van tevoren te melden. 5 werkdagen voor aanvang van de verwijderingswerkzaamheden moet een melding aan de gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling verricht worden. Deze termijn is in overleg met de betreffende gemeente, de Arbeidsinspectie (AI) en de Certificerende Instelling in te korten. Daarom is deze termijn open gelaten in het voorbeeld-aanvraagformulier (bijlage A). Onderstaand stroomschema geeft de verschillende doorloopmogelijkheden van de procedure weer.

1. Aedes-protocol Verwijdering Asbesthoudende materialen bij mutatie- en klachtenonderhoud

1. Het asbestbeleid van de corporatie

Beschreven is het beleid van een corporatie die zich verantwoordelijk acht voor het minimaliseren van de asbestrisico's, zowel voor de huurders als voor het personeel.

1.2: Voor het in kaart brengen van asbesthoudende materialen in de woningen kan de corporatie volstaan met een globale inventarisatie, opgesteld door een persoon die daarvoor de vereiste deskundigheid bezit. Dit kan een opgeleide corporatiemedewerker zijn of een medewerker van een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf. Een globale inventarisatie is conform het Asbestverwijderingsbesluit 2005 echter niet voldoende voor de opdrachtverlening tot asbestverwijdering.

1.5: Corporaties zijn formeel gezien niet altijd verplicht om het door bewoners aangebrachte asbesthoudend materiaal (losliggend vloerzeil, bloembakken) te verwijderen. Vanuit hun sociale verantwoordelijkheid kunnen de corporaties er echter niet om heen om ook deze asbesthoudende materialen op eigen kosten te verwijderen. Het is voor de bewoner praktisch gezien onmogelijk om bijvoorbeeld een vloerzeil, als dit al los ligt, als een geheel te verwijderen.

Corporaties laten ook het asbest dat door een bewoner is aangebracht, ook als het klasse 1 materiaal betreft, verwijderen door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf. Dit om te voorkomen dat de bewoner, corporatiemedewerker, of een medewerker van een niet gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf, bij beschadiging of oneigenlijke verwijdering risico's loopt op blootstelling aan asbest.

1.6: In de praktijk komt het voor dat aan het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf opgedragen wordt om de eindmeting te organiseren. Vanwege de mogelijkheid van belangenverstremming wordt deze optie hier uitgesloten. Dat betekent dat de corporatie zelfstandig opdracht verstrekt aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf/laboratorium om de eindmeting te verrichten.

2. Bij vermoeden van aanwezigheid asbest

Het vermoeden van asbest kan op meerdere manieren ontstaan:

- Bij woningen die voor 1 januari 1994 zijn gebouwd (voor het algehele asbestverbod), bestaat in principe de mogelijkheid dat asbesthoudend materiaal aangetroffen wordt;
- ook de opgebouwde kennis omtrent herkennen van asbest door de corporatiemedewerker, die al jaren in dergelijke woningcomplexen werkzaam is, kan gebruikt worden;
- een uitgevoerde asbestinventarisatie van de betreffende woning of een vergelijkbare woning uit hetzelfde woningcomplex geeft sterke aanwijzingen, maar kan niet uitsluiten dat er meer asbesthoudende materialen worden aangetroffen (zoals door de bewoner aangebrachte materialen).

Met woningcomplex wordt bedoeld een groep nagenoeg identieke woningen in een specifiek gebied met ongeveer dezelfde bouwjaren die als groep wordt onderhouden. De indeling is vaak bepaald door de bouwstroom, of door administratieve samenvoegingen, etc.

2.1: Om te voorkomen dat de bewoner, of een medewerker van een niet gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf, bij beschadiging tijdens het verwijderen risico's loopt op blootstelling aan asbest, wordt ook het asbest dat bij verwijderingswerkzaamheden onder risicoklasse 1 valt, verwijderd door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf.

Het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf kan de geëigende maatregelen nemen als de verwijderingprocedure onverhoopt onder klasse 2 valt (bijvoorbeeld als de bloembak uit handen valt en breekt).

2.2: Als het asbestinventarisatierapport zich niet uitspreekt over de risicoklassen (wat voor 28 juli 2006 niet verplicht was), wordt een aanvullende risicoklasse-indeling opgesteld, minimaal voor de ruimte waarin het te verwijderen asbesthoudend materiaal zich bevindt.

2.3: Met een persoon die is opgeleid tot het nemen van een monster wordt bedoeld een medewerker die een opleiding tot deskundig toezichthouder asbest heeft gevolgd of een corporatiemedewerker die een opleiding "van monstername tot sloop" heeft gevolgd. Gezien de kosten die aan een monstername verbonden zijn, de afstemmingsproblemen en het minimale risico dat een corporatiemedewerker daarbij loopt is door de Commissie Interpretatie en Dispensatie CAO Personeel in dienst van corporaties besloten onder strikte voorwaarden het uitvoeren van zo'n activiteit aan mogelijk asbesthoudend materiaal toe te staan. Eén van de strikte voorwaarden is voldoende scholing van het uitvoerend personeel. Een andere verplichting is de monstername uit te voeren volgens een vastgestelde procedure. Deze procedure is door de Directie gezondheid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid positief beoordeeld. Hierdoor mag het nemen van een monster worden uitgevoerd door een medewerker in dienst van corporaties. De inschakeling van een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf is voor het nemen van een materiaalmonster in het omschreven geval niet noodzakelijk.

Het kan aannemelijk zijn dat materiaal asbesthoudend is als:

- Uit ervaring en deskundigheid omtrent herkennen van asbesthoudend materiaal door de corporatiemedewerker gesteld wordt dat het materiaal asbesthoudend is;
- Uit het onderzoek van genomen monsters blijkt dat het materiaal asbesthoudend is;
- Uit globale inventarisatie, opgesteld door een persoon die de daarvoor vereiste deskundigheid bezit, is gebleken dat er asbesthoudend materiaal aanwezig is.

Het is van belang onderscheid te maken tussen de woning en de voorzieningen die door een bewoner zijn aangebracht.

Als er een inventarisatierapport bekend is, dan is dat van het complex (op basis van een steekproef van het totaal aantal woningen, wat een representatief beeld geeft van het tijdens de bouw of onderhoud aangebrachte asbesthoudende materiaal). De kans dat rapport specifiek gaat over de betreffende woning met zijn bewonerstoevoegingen is gering.

Aanleiding voor het Aedes-protocol is juist de door de bewoner aangebracht asbesthoudende materialen (vloerbedekking en dakbedekking van een duivenhok). Corporaties nemen onder dit Aedes-protocol de verantwoordelijkheid van de bewoner over om dit asbest op een verantwoorde manier te verwijderen en af te voeren. Op moment dat voor de opzichter van een corporatie (op basis van visuele kenmerken of leeftijd van een product) direct al duidelijk is dat de bewonerstoepassing asbest bevat, dan gaat direct het Aedes-protocol al draaien. Als de opzichter twijfelt, dan neemt hij een monster. Dit is dus in een zeer beperkt aantal situaties.

3. Verwerking van het asbestinventarisatierapport

Onder woningcartotheek/complexdossier wordt verstaan het per woning of woningcomplex vastleggen van alle gegevens betreffende de woning of het woningcomplex. Hierbij valt te denken aan: bestek, tekeningen, V&G-dossier, etc. Als er reeds een asbestinventarisatierapport bestaat, worden de nieuwe gegevens aan de woningcartotheek toegevoegd.

Het SC 540-asbestinventarisatierapport is een belangrijk onderdeel van het door of namens de opdrachtgever (corporatie) op te stellen V&G-plan Ontwerpfase, maar kan in bepaalde gevallen niet geheel dekkend zijn.

In ogenschouw moet worden genomen (conform de Arbo-wet, het Arbo-besluit), dat er ook nog andere gevaren/risico's en nadere organisatorische en technische (voorzorgs)maatregelen vereist zijn, zoals bij elektrocutie, werken op hoogten, hijsen van lasten, vallende voorwerpen, werken met machines, weersomstandigheden, etc., etc.

4. De Melding

De melding door de corporatie vindt niet alleen plaats aan de gemeente (Bouwverordening conform Asbestverwijderingsbesluit 2005, artikel 10), de AI (Arbo-besluit, artikel 4.47c), maar ook aan de CI van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf. De laatste twee zijn geen wettelijke plicht van de corporatie, maar zijn ingebouwd om maximale transparantie en mogelijkheden tot toezicht te verkrijgen. De melding aan de CI ontslaat het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf niet van de plicht om zelf de asbestverwijderingswerkzaamheden aan de CI te melden. De corporatie kan er ook voor kiezen om het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf te mandateren om namens de corporatie de melding aan de gemeente te verrichten. Deze mandatering dient privaatrechtelijk vastgelegd te worden en dient ook aan het bevoegd gezag gemeld te worden. Het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf meldt dan gelijktijdig aan gemeente, AI en CI.

4.1: Bij meldingen die binnen de afspraken uit het Aedes-protocol vallen kan 5 werkdagen na melding worden gestart met de asbestverwijderingswerkzaamheden. Deze termijn is in lokaal overleg met de betreffende gemeente, de Arbeidsinspectie en de Certificerende Instelling in te korten. Hierbij is de verwachting voor de toekomst dat door het verrichten van een digitale melding aan de Arbeidsinspectie de periode tussen melding aan de Arbeidsinspectie en start verwijdering beperkt wordt tot 2 dagen.

4.2: Onder een calamiteit wordt verstaan een situatie waarbij direct ingrijpen is vereist omdat er bij uitstel van herstel kans is op grote vervolgschade aan de woning, voor het milieu of dat de gezondheid van de bewoner en/of medewerker van de corporatie of uitvoerende bedrijven gevaar loopt.

Het "ontvangen van de melding" kan de corporatie bewijzen door geslaagde verzending per email aan vooraf afgesproken emailadressen of faxreports.

Bij een calamiteit zoals een asbestbrand heeft de gemeente de leiding om te bepalen wat er moet gebeuren. In dit kader wordt verwezen naar het Plan van Aanpak asbestbranden.

5. De asbestverwijdering

Aangezien het werkplan onderdeel is van de contractstukken, is toezicht op de naleving van het werkplan een aspect dat directievoerder en/of opzichter in hun taakvervulling moeten meenemen. De directievoerder en/of opzichter hoeven alleen visueel te toetsen of het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf aan zijn verplichtingen voldoet. Hij kan dat doen door te controleren of de vereiste documenten volgens SC-530 aanwezig zijn.

Indien meer dan één bedrijf werkzaamheden uitvoert in de mutatiewoning, dat wil zeggen werkzaamheden in dezelfde ruimte of naaste omgeving, worden in het werkplan uitvoeringsfase in overleg met de overige werkgevers afspraken gemaakt over planning, samenwerking en afstemming. Alle betrokken werknemers worden hierover voorgelicht en geïnstrueerd. Binnen het afgeschermd werkterrein (asbestcontainment of afgezette ruimte) mogen geen werkzaamheden door anderen dan werknemers van het asbestverwijderingsbedrijf worden verricht.

Het indienen van een klacht bij de CI als geconstateerd wordt dat bedrijven op onverantwoorde wijze afwijken van de afspraken in het werkplan (dat wil zeggen dat risico's voor mens en milieu zijn veroorzaakt) is geen formele taak van de corporatie.

Deze afspraak is gemaakt om de handhaving vanuit de CI te ondersteunen om zodoende te vermijden dat bedrijven waar een corporatie om hiervoor genoemde reden niet meer mee wil samenwerken, een zelfde handelwijze bij andere corporaties kunnen toepassen. Om de controle vanuit de corporatie goed uit te voeren is het aanbevelingswaardig om bij 10% van de saneringen, in opdracht van de corporatie, toezicht te laten uitvoeren door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf. Op basis van deze controle kunnen slecht presterende asbestverwijderingsbedrijven het contract verliezen met de opdrachtgever. Tevens wordt melding gedaan bij de certificerende instelling. Dit geeft nog meer transparantie en biedt effectieve en efficiëntere controlemogelijkheden voor de toezichthoudende partijen.

Tip: Het verdient aanbeveling als woningcorporaties bij ontslag van een slecht presterend asbestverwijderingsbedrijf ook de collega- woningcorporaties daarover te informeren. Dit vergroot de kwaliteit van het werk en het naleefgedrag van de bedrijfstak bij opdrachten uitgevoerd voor corporaties.

6. Verwerking van het asbesthoudend afval

Doordat de parapluoovergunning onderdeel uitmaakt van de contractstukken met het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf heeft de corporatie de verwerking van het asbesthoudende afval opgedragen aan het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf. Het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf beschikt over procedures voor de identificatie van het asbesthoudende afval en houdt deze op peil. De afgelegde weg van het afval is van de locatie van verwijdering tot en met het afvoeren en storten te achterhalen, waardoor het mogelijk is om de partij afval administratief te volgen tot aan de stortplaats.

Aan het einde van de werkzaamheden controleert de corporatie of daadwerkelijk is vervoerd en gestort op de wettelijk voorgeschreven wijze (besluit melden bedrijfsafvalstoffen, VIHB regels etc). Deze controle oefent zij uit aan de hand van de gegevens (inclusief de Euralcodes) op het geleidebiljet in combinatie met het 'stortbewijs' (het geleidebiljet bij tussenopslag met adres van de locatie van opslag van het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf).

Als het afval zonder opbulken met andere partijen rechtstreeks vanaf de verwijderingslocatie naar de stortplaats wordt gebracht, zijn een geleidebiljet en omschrijvingformulier aanwezig, die voldoen aan het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en het Besluit inzamelen afvalstoffen & Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen.

Als het asbest door het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf wordt meegenomen naar de eigen opslag is ook de Wet milieubeheer van toepassing. Het gaat dan om regels voor opslag. Bij transport naar de eigen opslag dient een geleidebiljet aanwezig te zijn en bij opslag dient een administratie (logboek) aanwezig te zijn met NAW-gegevens van de locatie waarvan al het asbest het afkomstig is. Er moet ook worden nagegaan of de vergunning van deze locatie voorziet in opslag van bepaalde hoeveelheden asbest. In vrijwel alle gevallen mag dit alleen eigen asbest zijn en niet van derden! Het transport van de eigen opslag naar stort vindt identiek plaats aan het rechtstreeks afvoeren.

De corporatie eist contractueel van de asbestverwijderingsbedrijf dat op de (eind)factuur de afvalstroomnummer(s) en het verwerkersnummer van de volgende inzamelaar in de keten of de eindbestemming genoteerd staan. Op deze manier is transparant gemaakt dat de corporatie al het mogelijke heeft gedaan om asbest zorgvuldig en op grond van de wettelijke regels te laten verwijderen.

7. De oplevering

Door de corporatie wordt tezamen met het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf vastgesteld of de werkuitvoering is geschied conform de opdracht. Indien voor risicoklasse 2 en 3 een eindmeting zal moeten worden verricht, zal dit verzorgd worden door een SC 540 gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijf/laboratorium.

De eindmeting (artikel 4.51a, arbeidsomstandighedenbesluit-2006) is van toepassing op werkzaamheden die zijn ingedeeld in risicoklasse 2 of 3. Wanneer het gaat om werkzaamheden in risicoklasse 1 kan worden volstaan met een visuele inspectie conform arbeidsomstandighedenbesluit-2006 artikel 4.47b. Bij werkzaamheden in risicoklasse 3 dient een verzwaarde eindbeoordeling conform arbeidsomstandighedenbesluit artikel 4.54 uitgevoerd te worden. De eindbeoordeling wordt dan niet alleen uitgevoerd in de ruimte waar met asbest is gewerkt maar ook in de naastgelegen ruimten.

De corporatie draagt er vervolgens zorg voor dat zij ruim binnen 2 weken beschikt over de rapportages (certificaten) van deze eindbeoordeling(en) {vrijgave(s)}. Kopieën van deze rapportages (certificaten) dienen namelijk op grond van de bouwverordening (conform artikel 10 onder n van het Asbestverwijderingsbesluit-2005) binnen 2 weken na oplevering ter beschikking van de sloopvergunningverlener (gemeente) te zijn gesteld.